

je Martić mojster tudi v prevajanju, kaže to, da se je prvega prevoda „Pesniških kitic svetoga Frana Asisk.“, neki mlad svečenik v Derventi naučil iz glave od besede do besede v dveh dneh, akoprav obsega več nego tisoč stihov.

Še jedno Martičevo pesem bi našeli, katere pa žal ni več. Ta je „Osmanida“. Ko je namreč l. 1867. prišel pri vezirju Topal-Osmanu v nemilost, zložil je daljšo pesem „Ošmanido“, v kateri je natančno načrtal dobre in slabe strani tega vezirja, njegove politiške namere in trinško vladanje. Osman je zvedel za to pesem ter ukazal preiskati Martičevo stanovanje. Fra Grgo je sicer še o pravem času skrnil pesem v žitnico, toda po nesreči so mu jo miši zgrizle in zglodale. Pesnik sam je „Osmanido“ najvišje cenil, zato mu je še danes žal po njej. Kot zanimivost dostavljamo še, da je Martić sestavil tudi del ogromnega slovarja turškega jezika, toda zgodila se je z njim nekako taka kakor z „Osmanido“: izročil ga je nekemu mlademu pisatelju pri osmanski vladi, kjer se je izgubil.

8. Navadno se očita pesnikom, da so sami fantasti, nesposobni za resno življenje; Martić ne tako. Skrbel je tudi za gmotno blaginjo narodovo. Ustanovil je l. 1865. normalno šolo v Sarajevu, katero je sam najbolje podpiral. Fra Grgo je bil 21 let člen vilajetske uprave pri prejšnji bosanski vladi, in to se pravi: on je bil zagovornik pravice in prava, branitelj tep-tane raje. Okoli dvajset let je opravljal težavno službo župnika v Sarajevu, kjer so prebivalci bili in so še večinoma mohamedani ali pa zagrizeni pristaši grško-iztočne cerkve, in le prav pičlo število Sarajevčanov je bilo tedaj verno udanih edinozveličalni katoliški cerkvi. In četudi je skrbno pasel svoje ovčice in jih branil pred drugoverskimi zapeljivci, vendar ga je spoštovalo vse. „Pod imenom fra Grgo je poznan in čislan od vsakaterega Bošnjaka, bodi kristijana,

bodi mohamedana. Pogostokrat sem slišal na lastno uho, kako so priprosti kmetje po sarajevskem polju hvalili paroka Grga, da je vedra in modra glava, da je ljubezniv in dobrotljiv, da ume više nego vsi sarajevski pisarji, da velja in premore toliko pri Turcih, da še z vrvi človeka lahko reši.“ (Napotnik, n. d. 59 nsl.) Njegove zasluge za pomirjenje duhov, zlasti o zasedenju Bosne po Avstrijcih, so velike, ker je vse rado poslušalo njegov svet.

Zasluge njegove je priznala sama turška vlada ter ga odlikovala trikrat, Njegovo Veličanstvo, naš presvetli cesar, pa mu je podaril l. 1878. Fran Josipov red, in letos, o petdesetletnici mašništva, red železne krone III. vrste.

Ne dolgo po zasedenju Bosne je šel v pokoj — bolje na nepokojno delo, v kreševski samostan; tu se v tihi samostanski celici bavi s študijami, katere zadevajo domačo literaturo, posebno pa se ukvarja s pesništvom, ki je kos življenja njegovemu življenju. (Napotnik n. d. 59. nsl.)

Mil je pesnik divnih „Osvetnikov“ Hrvatom, zlasti mladini, katero on ljubi ter vspodbuja k plemenitemu delu:

Da žrtvuje ljubavi prvinu  
Sve za vjeru i domovinu.

Mil je pa tudi vsem Slovanom, in posebej nam bližnjim Slovencem. Zato mu tudi mi želimo letos, ko je praznoval svojo zlato mašo, da naj bi bila ta njegova zlata maša začetek zlate dôbe bratskega nam naroda!

Opomba. Pesniška dela Martičeva so izšla pred kratkim v Sarajevu. I. del: „Osvetnici“, nevezan 3 for., II. del: „Posvetnici“ (t. j. Pjesničke kitive i. dr. nekatere pesmi) broš. 90 nov. Poština posebej. Denar se pošilja po poštni nakaznici tiskarni „Bosanske pošte“ v Sarajevu.

## Nova dolenjska.

Vinógrad zal imeval sem,  
V vinógradu pa hram,  
Pogosto vanj hodeval sem  
S prijatelji in sam.

Vinógradček je bil krásan,  
To rajski bil je vrt,  
In žrtvoval sem leto dan  
Za vzgojo svojih trt.



Po zimi kólja sem nabral,  
Nabrusil si reznik,  
Pomládi trsom kolje dal,  
Očedil jih mladik.

Rad delal sem in se potil,  
Vinógrad kopal, plel,  
Pri delu sladko vince pil  
In vriskal sem in pel.

Ko sveti je Mihél prišel,  
Sem grozdjiče obral,  
In vina dosti sem imel  
In rad sem piti dal.

Ko prišel je Martinji dan,  
Naš vinograjski god,  
Gos pekla se je in puran,  
In jaz sem bil gospod.

Nič nisem zimskih dnij se bal,  
Ker v hramčku in domá  
Bokal je poln pred mano stal,  
In v hramu soda dvá.

Šentjanževac me je vedril,  
Ogreval mi srcé,  
Prijatelj moj je z mano pil  
In bratje in sestré.

Pač pokal je gorenjski bič,  
V Dolenjsko voz drdrál,  
In mnog gorenjski je konjič  
Dolenjsko stran poznál.

Gorenjski vrli so možjé  
Pri nas se bratili,  
Kupili vinca na vozé  
In dobro platili.

Zdaj prišla v góro je mrčád,  
Na trsje sedla je,  
Požrla trsje mi in sad,  
Vinógrad snedla je.

Prišel strupene rose strup,  
Ožgal je trt mladjé,  
Umrl je trs — umrl mi up,  
Gorjé mi, oj gorjé!

Zelena gora, vinograd,  
Sedaj si pust in gol,  
Več ni zelenja, naših nad,  
Tu, tam stoji le kol.

Na hramih strehe hirajo,  
Trohni na tramu tram,  
In stene se podirajo,  
Seséda se mi hram.

Obroči s sodov pokajo  
In doge se vežé,  
In sodov dna se slókajo,  
In čepki se sušé.

Majolike pokriva prah,  
Stiskalnice gnijó;  
Oh, mene pa prevzema strah,  
Ko v golo zrem goró.

Anton Hribar.

## Jarem pregrehe.

(Povest. — Spisal P. Bohinjec.)

### XIII.

Imel sem ptičico,  
Pa mi je zletela;  
Srečna bo vejčica,  
Kjer bo sedela.

Národna.

Zopet je prišel predpust.

Zima pa je bila huda tistega leta. Vsak se je držal najrajši peči. Le ženini in neveste so se vozili okrog, da je bilo kaj govorice pri pečéh.

V Bičju je je bilo dovolj takrat. Možje so modrovali, koliko dote bo imela Krajčeva Polona; žene so pomilovale Loparjevega Antona; dekleta so se pomenkovala o Polonini obleki, kakšno bo imela; fantje so se posvetovali, kako

bodo „voglarili“, otroci pa so se veselili, kako bodo zijala prodajali in „štruklje“ jedli.

Na oklicih sta bila Cene in Polona.

Pri Krajčevih je kobila na dvorišču naprežena. Janez stoji poleg nje in v jedno mer se prestopa, ker ga zebe. Oče pa hodi oblastno po hiši, napravljen praznično.

„Polona, ali še nisi napravljena?“ zakliče.

„Kmalu bom, oče“, odgovori dekleta z druge strani hiše, kjer ji je Agata spletala dolge lase.